

**АНАЛІЗ РОБОТИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
«ЦЕНТР СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТА СІМЕЙ
«МАМИНЕ ЩАСТЯ» ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗА 2021 РІК**

Діяльність Комунального закладу соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Мамине щастя» Дніпровської міської ради орієнтована на здійснення й реалізацію соціальних заходів, спрямованих на раннє виявлення, надання послуг та забезпечення першочергових потреб вагітних жінок, жінок з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, та жінок, які зазнали домашнього насильства в умовах цілодобового перебування.

Згідно перспективного плану роботи керівництвом та командою фахівців закладу протягом 2021 року здійснювалася низка заходів щодо підтримки дітей та сімей, сумлінно велась діяльність за всіма пріоритетними напрямками роботи, виконувалися основні завдання, затверджені Положенням про Комунальний заклад соціального захисту «Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Мамине щастя» Дніпровської міської ради від 23.01.2019 року №48/40, зміни до нього від 28.07.2021 року №91/53

Метою діяльності Центру є проведення соціальної роботи, спрямованої на профілактику соціального сирітства з вагітним жінками, жінкам з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах (далі – СЖО), надання комплексу послуг особам, які перебувають у СЖО та жінкам, які зазнали насильства, з метою підвищення спроможності жінок забезпечення належного догляду та виховання дітей, попередження розлучення дітей з батьками; забезпечення права дітей на виховання в сім'ї, прав осіб, які зазнали домашнього насильства, на захист і допомогу з боку держави; запобігання соціальному сирітству; поліпшення соціального благополуччя осіб, які перебувають у СЖО та жінок, що зазнали домашнього насильства.

На базі закладу створені такі структурні підрозділи:

- відділення для матерів з дітьми (в умовах стаціонарного перебування), яке наразі функціонує;
- відділення для жінок, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

Наразі в закладі перебуває 12 матерів, 19 малолітніх дітей та 3 жінки, що зазнали домашнього насильства, з якими проводиться психологічна робота, спрямована на стабілізацію психоемоційного стану, подолання наслідків стресу, професійну та соціальну адаптацію, надається юридична допомога та роз'яснення щодо оформлення пільг, передбачених чинним законодавством. Матері систематично долучаються до заходів,

спрямованих на формування усвідомленого материнства, довірливих стосунків з членами сім'ї, підвищення самооцінки, удосконалення навичок спілкування та догляду за дітьми, особистими речами, збереження здоров'я матері та дитини, оволодіння новими соціально необхідними вміннями та навичками, облаштування оселі та приведення помешкання до належного санітарно-гігієнічного стану, безпечного для перебування в ньому дитини.

Дії команди фахівців завжди націлені на надання комплексу безоплатних соціальних, психологічних, юридичних послуг вагітним жінкам, жінкам з дітьми, що зазнали домашнього насильства, та жінкам з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах в умовах цілодобового перебування протягом обмеженого терміну перебування (максимальний термін не перевищує 9 місяців). Спостерігається постійна зміна категорії отримувачів послуг, які в більшій мірі позитивним чином долають життєві труднощі на момент вибуття із закладу.

В цілому протягом 2021 року в Центрі перебувало 112 осіб, серед яких 34 матерів, 66 малолітніх дітей та 12 жінок, що зазнали домашнього насильства. Всім отримувачам послуг відповідно до їх проблем було надано соціальні послуги та необхідну комплексну допомогу у подоланні складної життєвої ситуації:

- організовано медичне обстеження 46 жінок та 66 дітей, 1 немовля було надане сприяння в медичній реабілітації з метою поліпшення фізичних показників;

- усі жінки отримали допомогу в оволодінні навичками самообслуговування та догляду за дитиною;

- видано всім отримувачам послуг продукти харчування для самостійного приготування їжі, забезпечено необхідним одягом, взуттям, засобами гігієни;

- 34 матерям з дітьми було відновлено необхідні документи та оформлено нові, у тому числі, паспорт, ідентифікаційний номер, свідоцтво про народження дитини, свідоцтво про шлюб, оформлено (переоформлено) доступні види державної соціальної допомоги для сімей з дітьми, документи щодо житла, реєстрації тощо;

- 12 жінок влаштовано на офіційну роботу;

- 1 особі зібрано повний пакет документів для постановки на квартирний облік та отримання житлової площі в гуртожитках м. Дніпра;

- усім жінкам надавалася допомога з налагодження стосунків з родиною та соціальним оточенням, в результаті чого наразі 9 осіб поліпшили свої родинні стосунки, 2 жінок розпочали нові стосунки;

- всіх малят раннього віку (3 дітей) завчасно було поставлено на електронну чергу до ДНЗ, 5 дитину переведено в інший ДНЗ, 2 дитину влаштовано в спеціалізований ДНЗ, надане сприяння з переведенням 8 дітей до нової школи на час перебування в закладі.

За результатами проведеної соціальної роботи в 2021 році 25 матерів та 10 жінок, що

зазнали домашнього насильства вибуло із закладу, більшість з них успішно влаштувались в громаді. В результаті проведеної роботи жінкам та їх дітям поліпшено психоемоційний стан, навчено будувати взаємини з найближчим оточенням, оформлено належні соціальні виплати, перенаправленні до медичних закладів міста з метою комплексного обстеження та лікування дітей тощо. Постійно проводилась комплексна психолого-педагогічна робота, спрямована на підвищення рівня виховного потенціалу матерів, розкриття внутрішніх ресурсів, профілактику залежностей.

Більшість осіб, які перебували протягом цього року в закладі, отримали шанс уберегти сім'ю та власних дітей, поліпшити психоемоційний стан родини, налагодити взаємовідносини з рідними, соціальним оточенням, побудувати нові стосунки, розширити коло спілкування, здобути навички самостійного життя. А суттєвим досягненням в роботі закладу стало пробудження в ході ретельної роботи з практичних психологів та команди фахівців зацікавленості матерів до потреб дітей. Молоді матері навчилися створювати умови для повноцінного розвитку дітей, дбати про їх здоров'я, стали не байдужі до аспектів їх гармонічного виховання.

Протягом року в роботі закладу значна увага приділялася жінкам з дітьми та жінкам, які зазнали домашнього насильства. 20 жінок з 36 дітьми та 12, що постраждали від домашнього насильства, отримали від команди фахівців закладу своєчасну, якісну та професійну допомогу. Постраждалим особам та їх дітям було створено безпечні умови тимчасового цілодобового перебування в закладі, забезпечено захист їх прав та інтересів шляхом надання соціально-правових послуг й клопіткої співпраці з правовими установами. Своєчасно надано психологічну підтримку жінкам з малолітнім дітям та жінкам, які постраждали від домашнього насильства, в рамках розроблених індивідуальних програм адаптації, реабілітації та реінтеграції у суспільство таких осіб. Проведено з ними роботу, спрямовану на профілактику повторного насилля в сім'ї, подолання страхів, поліпшення й стабілізацію психоемоційного стану членів сімей, підвищення рівня психолого-педагогічних знань батьків щодо виховання дітей, навчання методам самоконтролю та саморегуляції, формування навичок конструктивного подолання конфліктних ситуації та розвиток особистісних характеристик.

Керівництво, команда фахівців закладу прикладає всі необхідні зусилля для створення безпечного середовища постраждалим особам, наданні жінкам своєчасної компетентної допомоги задля розірвання кола насильства, психоемоційного відновлення, пошуку виходу жінок зі складних життєвих обставин, які вони не в змозі самостійно подолати, залучаючи ресурси громади. Робота в даному напрямку активно триває.

З метою підвищення свого професійного рівня та вдосконалення соціальної роботи

спеціалісти закладу охоче беруть участь у навчально-практичних семінарах-тренінгах. В вересні місяці керівник закладу отримала сертифікат з психологічної терапії та підтримки людей, постраждалих від гендерно-обумовленого насильства. Впродовж року значно поліпшилась командна взаємодія між працівниками закладу та суб'єктами соціальної роботи: Дніпровським міським центром соціальних служб, управлінням-службою у справах дітей, управлінням соціального захисту населення, центром зайнятості, адміністрацією навчальних та дошкільних закладів, інспекторами ювенальної превенції, центром безоплатної правової допомоги, закладами охорони здоров'я тощо.

Командою фахівців закладу спільно із суб'єктами соціальної роботи вирішувались питання надання комплексної допомоги у подоланні життєвих проблем отримувачів послуг: здійснювалась соціально-педагогічна робота щодо підвищення батьківського потенціалу, відродження материнських почуттів, формування навичок догляду за дитиною, виховання дітей, налагодження сімейних відносин, ефективних методів виховання дітей, зниження рівня тривожності, збереження здоров'я матері та дитини, облаштування оселі та приведення помешкання до належного санітарно-гігієнічного стану, безпечного для перебування в ньому дитини, надання допомоги в оформленні необхідних документів, профілактична робота щодо усунення та попередження проявів негативної поведінки у батьків, неналежного виконання батьківських обов'язків, профілактики та протидії домашнього насильства. Залученими юристами поглиблено й професійно розглядалися нагальні проблемні питання отримувачів послуг, найчастіше це стосувалося отримання заборонного припису, що до жінок, які зазнали домашнього насильства, житлових проблем отримувачів послуг, їх поліпшення, розлучення, визначення місця проживання дитини, стягнення аліментів тощо.

Команда фахівців закладу проводила низку заходів щодо організації змістовного дозвілля серед матерів з дітьми з нагоди Дня Святого Миколая, Новорічних та різдвяних свят, Жіночого свята, Дня матері, Дня сім'ї, Дня захисту дітей, Дня Незалежності тощо. Також матері, протягом року регулярно працювали у психологічній студії «Коло довіри» та терапевтичної групи «В колі безпеки». Щотижня діти залучались до індивідуального та групового ігрового практикуму «Граймо разом», де вони малу змогу розкрити свій внутрішній творчий потенціал та підготувати театральні та лялькові вистави для своїх матерів та працівників Центру.

Команда фахівців закладу систематично консультує матерів з питань розвитку та виховання дітей різного віку, сприяють адаптації дітей до нового оточення. Всі перелічені заходи скеровані на розвиток у матерів навичок самостійного проживання з дитиною, всебічного і гармонійного розвитку дитини, участь у формуванні життєвих навичок дитини, пізнання себе та пошук порозуміння з оточуючим світом, планування життя, допомога у

розв'язанні конфліктних ситуацій, профілактики насилля у сім'ї, проявів негативної поведінки у батьків.

Командна соціальна робота, яка проводиться з особами, що перебувають у СЖО, та з жінками, що зазнали домашнього насильства, є різнобічною і здійснюється у комплексі – це ряд професійних заходів, які спрямовані на підготовку матерів з дітьми та жінок, що зазнали домашнього насильства до самостійного життя, вирішення нагальних питань соціально-побутового характеру, профілактика негативних явищ та правопорушень, проведення роботи щодо мотивації на здобуття певної освіти, здійснення заходів щодо соціально-економічної підтримки тощо.

Для забезпечення ефективного функціонування закладу, як однієї з ланок створеної у місті Дніпрі мережі спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, поліпшення умов перебування жінок з дітьми, які постраждали від домашнього насильства. Центр отримав субвенцію державного бюджету відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України 2021 року № 398 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та\ або насильства за ознакою статі» в обсязі 1527,2 тисяч гривень. На виділені кошти оновлено та зміцнено матеріально-технічну базу, створено більш комфортні житлово-побутові умови.

Команда фахівців закладу на чолі з керівництвом регулярно сприяли своєчасному та якісному наданню медичної допомоги матерям та дітям закладу. Всі жінки та їх діти закріплені за сімейними лікарями м. Дніпра, проходять планові медичні обстеження.

На сьогодні до жіночого здоров'я в закладі ставляться досить уважно й відповідально, тому кожна матуся періодично проходить медогляд і за потреби отримує належну фахову допомогу. Також в цьому році 1 жінці надана допомога з безоплатним оперативним втручанням через доброякісне новоутворення, вона видужала та поступово відновлюється. Контроль за її станом здоров'я продовжується. На час знаходження матері в лікарні дівчинку керівництво закладу тимчасово влаштувало до КЗСЗ «Центр соціально-психологічної реабілітації дітей» «Обійми» ДМР.

В рамках діючого договору співпраці з КЗО «Дніпропетровський обласний методичний ресурсний центр» Дніпропетровської обласної ради» регулярно здійснювалася психолого-педагогічна та медична діагностика дітей з метою визначення особливостей розвитку, стану здоров'я, актуальних особистісних, освітніх, поведінкових проблем та засобів їх вирішення, огляди дитячого невролога, психолога, лікаря-офтальмолога з наданням висновків та рекомендацій.

На базі діючого відділення для матерів з дітьми проведено ремонт ігрової кімнати,

холу закладу та житлових кімнат отримувачів послуг. Сучасно оснащена пральна кімната.

Таким чином, заклад забезпечує соціальну підтримку, надає матерям з дітьми унікальні можливості в умовах цілодобового перебування виховувати власних дітей, поступово долати труднощі, поліпшувати взаємовідносини з найближчим соціальним оточенням, вдосконалювати власні сильні сторони, здобувати освіту, працювати, формуючи навички самостійного життя та успішно влаштуватися в суспільстві вже без сторонньої підтримки.

Функціонування закладу дає змогу забезпечити право дитини на проживання у сім'ї, шляхом розвитку на рівні міста доступних і якісних соціальних послуг для підтримки сімей з дітьми.

Робота команди фахівців в основному спрямовується на соціальну підтримку сім'ї, повернення в оптимальні терміни матері з дитиною – у громаду. Такий підхід сприяє наданню своєчасної допомоги сім'ям з дітьми, у тому числі на ранній стадії виникнення проблеми, з охопленням якомога більшої кількості осіб, які цього потребують.

Директор КЗСЗ «ЦСПДС

«Мамине щастя» ДМР

Марина ЗЕМЕНКОВА